



**PREGOVARAČKA RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I
VOĐENJE PREGOVORA U OBLASTI PRAVNE
TEKOVINE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO
POGLAVLJE 23 – PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA**



Br: 04/1-905/26 – 163

19. januar 2025.

**ZAPISNIK SA TEMATSKE SJEDNICE PREGOVARAČKE RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA U OBLASTI PRAVNE TEKOVINE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO
POGLAVLJE 23 – PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA**

Tematska sjednica Pregovaračke radne grupe za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava održana je u ponedjeljak 22. decembra 2025. s početkom u 12.00 časova, u prostorijama Ministarstva evropskih poslova. Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori za 2025. godinu (aktivnosti u narednom periodu, rokovi za ispunjavanje aktivnosti, potrebe za ekspertskom podrškom);
3. Izvještaj o realizovanim aktivnostima iz Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23 - Pravosuđe i temeljna prava za period jul – decembar 2025. (status izrade, preliminarni presjek realizacije aktivnosti);
4. Razno.

I USVAJANJE DNEVNOG REDA

Sjednicu je otvorila šefica Pregovaračke radne grupe za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava **Jelena Grdinić** i predstavila iznad navedeni dnevni red.

Nije bilo predloga izmjena i dopuna dnevnog reda.

Zaključak:

- **Kako nije bilo predloga za izmjenama i dopunama dnevnog reda, konstatovano da je predloženi dnevni red sjednice usvojen.**

II IZVJEŠTAJ EVROPSKE KOMISIJE O CRNOJ GORI ZA 2025. GODINU (AKTIVNOSTI U NAREDNOM PERIODU, ROKOVI ZA ISPUNJAVANJE AKTIVNOSTI, POTREBE ZA EKSPERTSKOM PODRŠKOM)

Na početku sastanka, Grdinić je podsjetila da ovogodišnji Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori u okviru poglavlja 23 ukazuje na određeno usporenje godišnjeg napretka u ispunjavanju obaveza, sa ocjene 4 na 3, ali i na povećanje ukupne spremnosti poglavlja, sa 3 na 3,5. Pojasnila je da je u oblastima reforme pravosuđa i borbe protiv korupcije zabilježeno usporenje godišnjeg napretka, dok je istovremeno došlo do povećanja opšte spremnosti – u oblasti pravosuđa sa 3 na 3,5, a u oblasti borbe protiv korupcije sa 3 na 4. Podsjetila je i da se u oblasti temeljnih prava, zbog velike razuđenosti podoblasti, u pravilu ne daje jedinstvena ocjena, dok se u oblasti slobode izražavanja standardno navode ocjene. U toj oblasti zabilježeno je određeno usporenje napretka, sa ocjene 4 na 3, dok je opšta spremnost povećana sa 2,5 na 3.

Ulazeći detaljnije u izvještaj, s ciljem podsticanja rasprave o pojedinačnim obavezama, prenijela je i istaknute preporuke u oblasti pravosuđa odnosno potrebu što skorijeg imenovanja najviših pozicija u pravosuđu (Ustavni sud, Sudski savjet, Tužilački savjet), dalji rad na primjeni unaprijeđenog strateškog i pravnog okvira, kao i izmjene Ustava i adresiranje preostalih preporuka Evropske komisije, Venecijanske komisije i Grupe država protiv korupcije Savjeta Evrope (GRECO). Preporuke se nadalje odnose i na neophodnost povećanja efikasnosti sudskog sistema u smislu smanjenja broja zaostalih predmeta, jačanja kapaciteta Višeg suda u Podgorici, Apelacionog suda i SDT-a te punu primjenu Plana racionalizacije pravosudne mreže i nove Strategije za digitalizaciju pravosuđa.

Konstatovala je i ključne preporuke u oblasti borbe protiv korupcije, koje se odnose na potrebu pune i efikasne primjene izmijenjenog strateškog i zakonodavnog okvira, njegovog daljeg usklađivanja sa EU *acquis*-om i evropskim standardima, kao i na obezbjeđivanje adekvatnih operativnih kapaciteta i finansijske nezavisnosti Agencije za sprečavanje korupcije. Nadalje je ukazala i na potrebu jačanja bilansa rezultata istraga, gonjenja i osuđujućih presuda u predmetima korupcije sa akcentom na korupciju na visokom nivou, uključujući i izricanje djelotvornih i odvraćajućih kazni. Konačno u ovom dijelu je ukazala i na neophodnost dodatnih izmjena Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja radi njegovog potpunog usklađivanja sa standardima OSCE-ODIHR-a i evropskim standardima.

U vezi sa dijelom navedenog, predstavnik Ministarstva pravde u radnoj grupi **Momir Jauković** informisao je da je Savjet za praćenje sprovođenja Strategije reforme pravosuđa 2024 – 2027 u toku godine imao sedam sastanaka i da očekuje visoki procenat ispunjenosti aktivnosti iz važećeg Akcionog plana za period 2024-2025. Prenio je i plan (u vezi sa očekivanjem Evropske komisije) da se novi Akcioni plan za period 2025-2026 usvoji prije Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost koji će se u 2026. godini održati od 10. do 11. februara.

Jauković je informisao i o procesu izrade zakona iz nadležnosti Direktorata za pravosuđe relevantnih za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23 tj. Zakona o zaradama i drugim pravima u vezi sa vršenjem pravosudne i ustavnosudske funkcije (u toku su konsultacije sa Ministarstvom finansija), Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (kod Evropske komisije na mišljenju), Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Specijalnom državnom tužilaštvu (cilj da se Nacrt zakona sačini do kraja decembra), te izmjena i dopuna Zakona o Sudskom savjetu i sudijama i Zakona o državnom tužilaštvu (čije izmjene su vezane i za predstojeće promjene Ustava). Pored navedenog, podsjetio je da je Zakon o državnom tužilaštvu potrebno dodatno izmijeniti i radi potpunog usklađivanja sa preostalim preporukama Venecijanske komisije.

Grdinić je iskoristila priliku da informiše o zakonima u svojoj nadležnosti odnosno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije, Zakonu o zaštiti zviždača, Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku (koji su u različitim fazama usklađivanja sa mišljenjima EK).

Uslijedila je diskusija na temu izmjena Ustava Crne Gore u skladu sa preporukama Evropske komisije u poglavljima 23 i 17 na kojoj je usaglašen načelni dogovor o povlačenju trenutnog predloga za promjenu Ustava i dostavljanju novog koji bi inkorporirao sve preporuke Evropske komisije na jednom mjestu. U smislu

okvirnih budućih koraka konstatovano je da prvo potrebno provjeriti stav Vlade po pitanju određenih preporuka EK te pripremiti paket izmjena Ustava sa izmjenama povezanih zakona i iste dostaviti na raspravu Savjetu za vladavinu prava a nakon toga i Evropskoj komisiji na mišljenje. Predloženo je da, u skladu sa značajem, predmetno pitanje bude posebna tačka na dnevnom redu sjednice Savjeta za vladavinu prava s ciljem fokusiranja diskusije na tu temu. Imajući u vidu kratke rokove u kojima je potrebno izvršiti izmjene Ustava (II kvartal 2026. godine kao krajnji rok), predloženo je i da iste bude okarakterisane kao „Paket izmjena Ustava za evropsku agendu“ odnosno da se na nivou Vlade prethodno utvdi konsenzus da neka druga pitanja neće biti otvarana u ovom momentu.

U oblasti borbe protiv korupcije, predstavnik Uprave policije **Božo Bošković** skrenuo je pažnju na manjak administrativnih kapaciteta svoje resorne jedinice u Upravi policije odnosno Grupe za sprovođenje finansijskih istraga i ekonomski kriminal u čijoj nadležnosti je postupanje u finansijskim istragama po nalogu osnovnih i viših državnih tužilaštva. Kako je predmetna jedinica važna za ispunjavanje završnog mjerila dva u poglavlju 23 koje se odnosi na efikasno sprovođenje finansijskih istraga u oblasti borbe protiv korupcije, Grdinić je predložila da se formuliše zaključak po tom pitanju koji bi se odnosio na informisanje resornog Ministarstva o povezanosti predmetnog pitanja sa završnim mjerilom dva i shodnog značajnog uticaja koji bi adresiranje predmetnog pitanja imalo na ispunjavanja pomenutog mjerila.

U odnosu na obavezu daljih izmjena Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja radi otklanjanja postojećih nedostataka i njegovog potpunog usklađivanja sa standardima OSCE-ODIHR-a i evropskim standardima, sekretarka skupštinskog Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu **Milica Grdinić Elez** adresirala je nedavni dopis Ministarstva pravde u kojem ovaj organ Skupštinu informisao o obavezi sačinjavanja neformalne tabele usklađenosti Zakona, u skladu sa zahjevom EK u ovom pravcu. Grdinić Elez informisala je da će predmetna tabela biti spremna za slanje EK krajem januara, što će svakako pokrenuti proces daljeg usklađivanja ovog propisa sa preostalim preporukama.

U odnosu na istaknute preporuke u oblasti temeljnih prava, Grdinić je prenijela da je potrebno nastaviti sa ostvarivanjem napretka u sprovođenju svih preostalih preporuka Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja (CPT), Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije (ECRI) i Grupe stručnjaka za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (GREVIO) te uložiti dodatne napore u sprovođenju Strategije za unapređenje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori i ispuniti obaveze preuzete u okviru Poznanjske deklaracije. Prenijela je i da je potrebno usvojiti novi Zakon o zabrani diskriminacije i novi Zakon o zaštiti ličnih podataka.

Predstavnici/e radne grupe u oblasti temeljnih prava informisali su da je Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije od ljeta u skupštinskoj proceduri te da je nedavno pretrpio dalje usklađivanje sa EU acquis-ijem u procesu amandmanskog djelovanja poslanika/ca. Složili su se da je tekst Zakona sada u konačnom obliku i da očekuju njegovo skoro usvajanje na Skupštini. Ukazano je i da je slično amandmansko djelovanje izvršeno i u odnosu na Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, čije izmjene i dopune, kako informišu, su takođe spremne, i čije se usvajanje očekuje ubrzo. Treba napomenuti da predmetni propis ne treba mješati sa novim Zakonom o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda koji je trenutno u završnoj fazi izrade i čije usvajanje se očekuje do II kvartala 2026. godine.

Grdinić je postavila pitanje u vezi sa izradom novog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, ističući da je to jedna od važnijih obaveza u oblasti temeljnih prava zbog transpozicije GDPR regulative, napominjući da trenutno nije jasno u kojoj je fazi izrade. Predložila je da se u vezi sa predmetnim pitanjem poseban upit ka nadležnom resoru.

Grdinić se interesovala i za napredak u adresiranju preporuke EK i završnog mjerila koje ukazuje da Crna Gora treba da osigura pravične postupke restitucije u razumnom roku i potpunu nezavisnost tri regionalne komisije za restituciju izmjenom zakona o restituciji i naknadi eksproprisane imovine. Iz nadležnog resora informisali su da u prethodnom periodu, zbog kompleksnosti predmetne oblasti, nije bilo većeg pomaka u adresiranju obaveza i da će o istom izvijestiti u sklopu Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23. Ukoliko se izvještaj o realizaciji aktivnosti pokaže nedovoljnim u tom pogledu, Grdinić je predložila da se resornom ministarstvu o predmetnom pitanju proslijedi poseban dopis koji bi ukazao na važnost blagovremenog adresiranja pomenute preporuke.

Grdinić je na kraju imala i nekoliko tehničkih napomena. Naime, informisala je da je u skladu sa planom Vlade o zatvaranju svih pregovaračkih poglavlja do kraja 2026. godine sve aktivnosti u pregovaračkom poglavlju 23 potrebno ispuniti do II kvartala 2026. godine. Pojasnila je da je predmetni rok postavljen na nivou Vlade i iz razloga što je dokumentaciju o ispunjenosti obaveza u pojedinačnom poglavlju Evropskoj komisiji potrebno proslijediti četiri mjeseca prije roka za eventualno zatvaranje poglavlja, kako bi imali dovoljno vremena da rasprave o svim detaljima.

Grdinić je informisala i da Crna Gora trenutno ima mogućnost brzog obezbjeđivanja ekspertске pomoći za rješavanje preostalih obaveza u poglavlju 23, kako od strane Evropske komisije, tako i kroz nekoliko značajnih projekata u zemlji, te je pozvala članove i članice radne grupe da sagledaju preostale obaveze i blagovremeno informišu o potrebi angažovanja eksperata/kinja.

Zaključci:

- Pregovaračka radna grupa predlaže da, nakon koncipiranja predloga za promjenu Ustava Crne Gore u skladu sa preporukama Evropske komisije, isti bude posebna tačka na nekoj od predstojećih sjednica Savjeta za vladavinu prava. Predlaže se i da predmetne izmjene i dopune budu okarakterisane kao „Paket izmjena Ustava za Evropsku agendu“ odnosno da se na nivou Vlade prethodno ustanovi konsenzus da druga pitanja izmjene Ustava neće biti otvarana ovom prilikom;
- Potrebno je uputiti dopis Ministarstvu unutrašnjih poslova u vezi sa potrebom obezbjeđivanja adekvatnih administrativnih kapaciteta Grupe za sprovođenje finansijskih istraga i borbu protiv ekonomskog kriminala Uprave policije, imajući u vidu ispunjavanje završnog mjerila dva u pregovaračkom poglavlju 23;
- Potrebno je proslijediti upit Ministarstvu unutrašnjih poslova o statusu izrade Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;
- Potrebno je uputiti dopis Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine o važnosti blagovremenog pristupanja ispunjavanju preporuke Evropske komisije o osiguravanju pravičnih postupaka restitucije u razumnom roku;

- Pregovaračka radna grupa informisana je o II kvartalu 2026. godine kao krajnjem roku za ispunjavanje svih obaveza u pregovaračkom poglavlju 23;
- Pregovaračka radna grupa informisana je o mogućnostima dobijanja brze ekspertske podrške u odnosu na preostale obaveza u pregovaračkom poglavlju 23.

III IZVJEŠTAJ O REALIZOVANIM AKTIVNOSTIMA IZ AKCIONOG PLANA ZA ISPUNJAVANJE ZAVRŠNIH MJERILA U PREGOVARAČKOM POGLAVLJU 23 - PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA ZA PERIOD JUL – DECEMBAR 2025. (STATUS IZRADE, PRELIMINARNI PRESJEK REALIZACIJE AKTIVNOSTI)

Grdinić je ukazala na značaj sprovođenja svih aktivnosti predviđenih Akcionim planom za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23, imajući u vidu da su iste definisali nadležni resori, kao i činjenicu da samo visok stepen realizacije planiranih aktivnosti može predstavljati valjan osnov za zatvaranje ovog pregovaračkog poglavlja.

Ukazala je da je blagovremeno ispunjavanje aktivnosti posebno važno zbog pomjeranja krajnjeg roka za ispunjavanje svih aktivnosti sa III na II kvartal 2026. godine, te da je neophodno ovim aktivnostima dati prioritet kako bi se njihova realizacija ubrzala.

Zahvalila je svima koji su do sada dostavili podatke za Izvještaj o realizaciji AP-a za period jul – decembar 2026. godine i zamolila organe koji to još uvijek nisu učinili da dostave neophodne podatke. Najavila je i plan da Izvještaj o realizaciji akcionog plana za period jul-decembar 2026. godine bude usvojen u januaru s obavezom da prethodno bude razmatran na sjednici Savjeta za vladavinu prava.

Zaključak:

- Ukazano na značaj što skorijeg dostavljanja informacija za Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23, imajući u vidu plan o njegovom razmatranju na Sjednici savjeta za vladavinu prava i naknadnom usvajanju u januaru 2026. godine.

IV RAZNO

Novi Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji

Grdinić je informisala da je proces ocjenjivanja celeksa u pregovaračkom poglavlju 23 okončan i zamolila članove/ice radne grupe da do srijede 24. decembra prosljede strateške i zakonske akte koji će biti predmet novog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG-a).

Grdinić je najavila da će novi PPCG imati dvije tabele u kojima će se obaveze u narednom periodu podijeliti na I) akte koji se odnose na ispunjenje mjerila, odnosno zatvaranje poglavlja (krajnji rok do II kvartala 2026. godine) i II) akte koje se odnose na nastavak usaglašavanja (krajnji rok za ispunjavanje obaveza II kvartal 2027. godine).

Kako nije bilo drugih predloga za diskusiju Grdinić je zaključila sjednicu.

Zaključak:

- Pregovaračka radna grupa informisana je o procesu izrade novog Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i zamoljena da blagovremeno dostavi neophodne informacije.

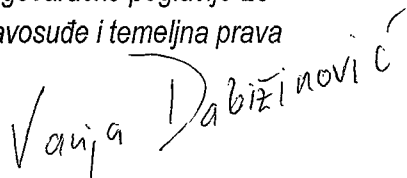
Sjednicom je predsjedavala šefica Pregovaračke radne grupe za pregovaračko poglavlje 23 **Jelena Grdinić** (Ministarstvo pravde).

Sjednici su prisustvovali: **Predrag Zenović**, glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom unijom, **Momir Jauković** (Ministarstvo pravde), **Miroslava Raičević** (Sudski savjet), **Ksenija Jovičević Korać** (Vrhovni sud), **Hermin Šabotić** (Tužilački savjet), **Iva Đurović** (Specijalno državno tužilaštvo), **Biljana Pejović** (Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava), **Nerma Dobardžić** (Zaštitnik ljudskih prava i sloboda), **Anđelka Kljajević** umjesto Irene Rakočević (Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava), **Božo Bošković**, **Snežana Vujović** i **Jelena Matović** (Uprava policije/Ministarstvo unutrašnjih poslova), **Milanka Otović** (Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine), **Maja Janković** umjesto Jelene Đaletić (Vrhovno državno tužilaštvo), **Maša Adžić** (Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu), **Zorica Zeković** umjesto Marije Mrvaljević (Ministarstvo javne uprave), **Milica Grdinić Elez** (Skupština Crne Gore) i **Vanja Dabižinović** (Ministarstvo evropskih poslova).

Tematska sjednica je zaključena u 15.00 časova.

Zapisnik sačinio:

Vanja Dabižinović, sekretar
Pregovaračke radne grupe za
pregovaračko poglavlje 23 –
Pravosuđe i temeljna prava



Zapisnik odobrila:

Jelena Grdinić, šefica Pregovaračke
radne grupe za pregovaračko
poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna
prava

